

*Презентація
учителя української
мови та літератури
спеціаліста вищої
категорії
Одеського НВК
«Гімназія №2»*

**Космакової Наталії
Володимирівни**

Путівник сторінками «Кобзаря», «щоб слово пламенем взялось...»

Матеріали до вивчення
творчості

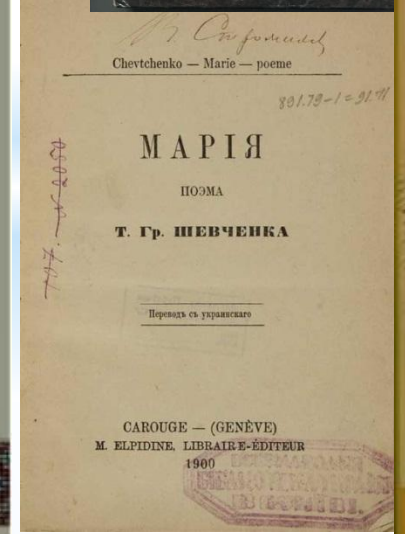
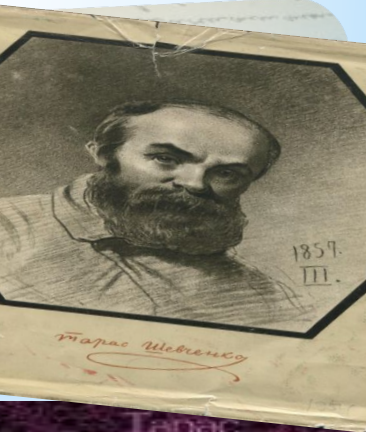
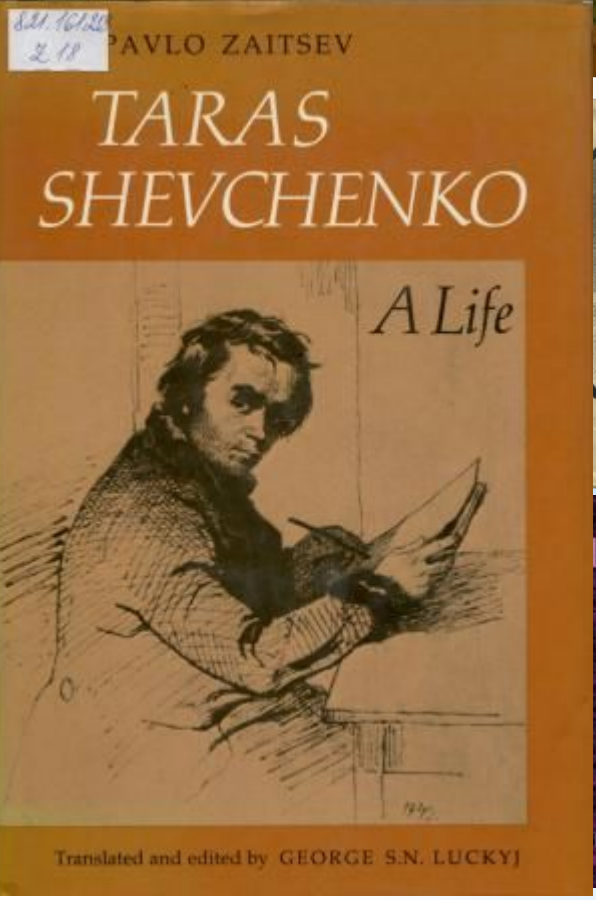
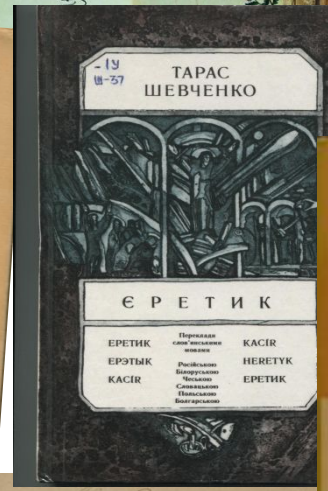
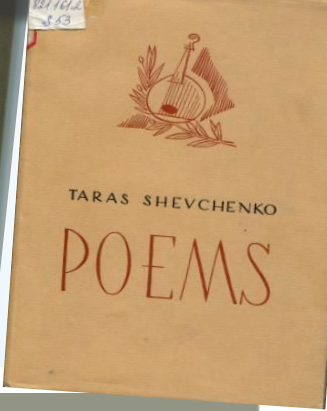
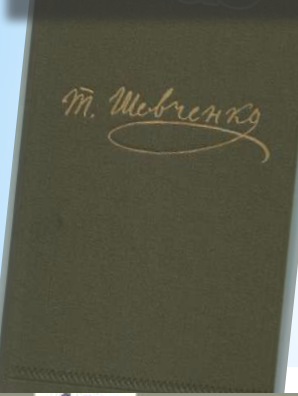
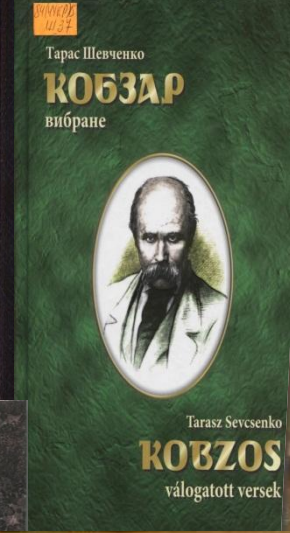
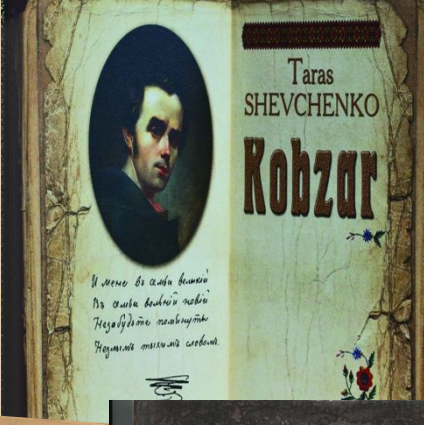
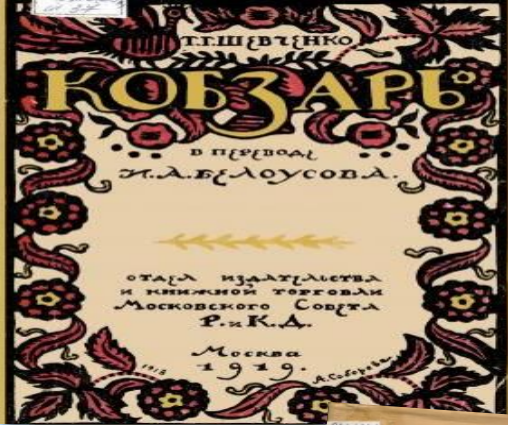
*Тараса
Григоровича
Шевченка*
у 7 класі

*Твори Т.Г. Шевченка, що вивчаються в 7-му класі
(за чинною програмою)*

«Заповіт»; «Тополя»;
«Мені тринадцятий минало»

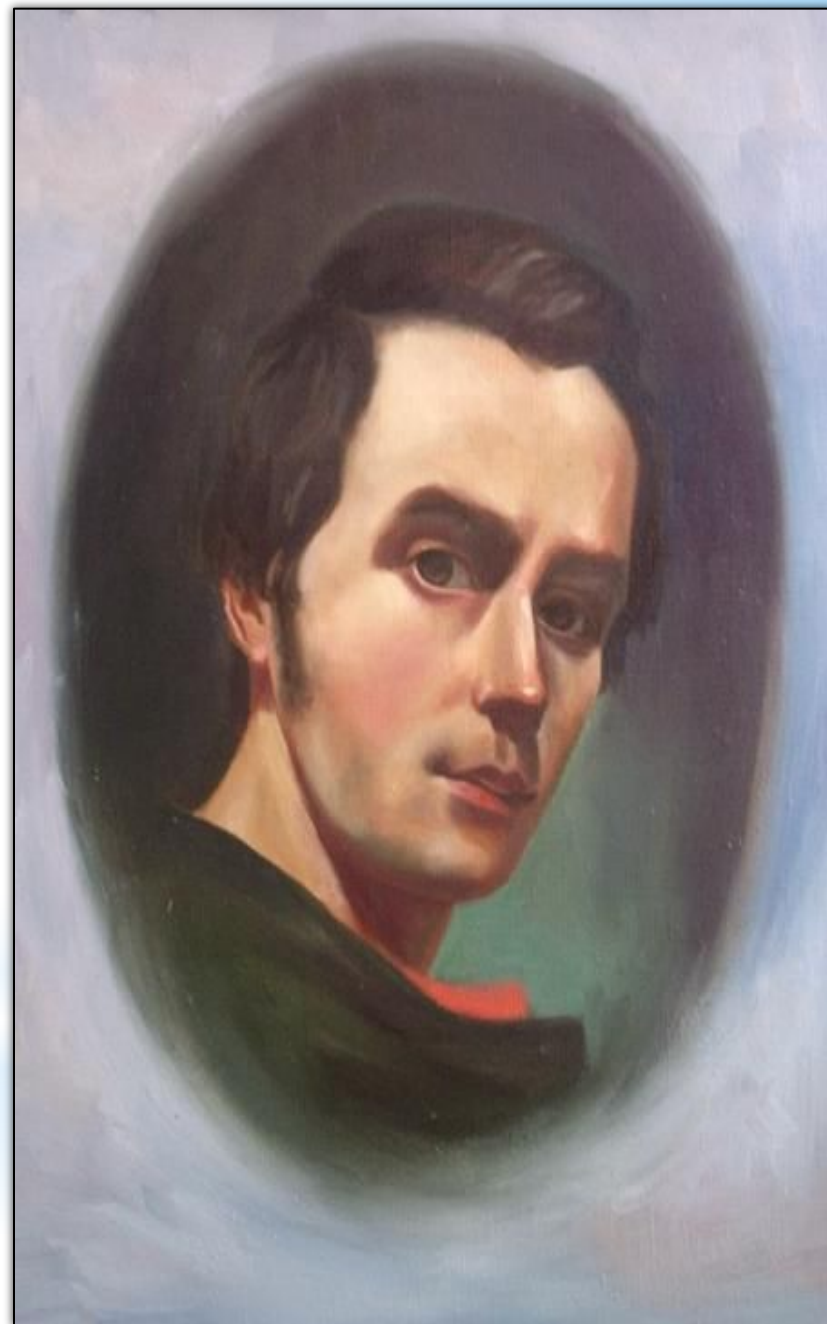
**«Є різні ліки від кохання,
але немає жодних надійних»
Ф. Ларошфуко**

**«Тарас Шевченко! Досить було
однієї людини, щоб урятувати
цілу націю!»**

Остан Вишня

**«Гаряче любив він українську
народність, але понад усе
співчував долі простого народу, і
улюбленими його мріями були
думки про свободу цього народу
від поміщицького гніту»**

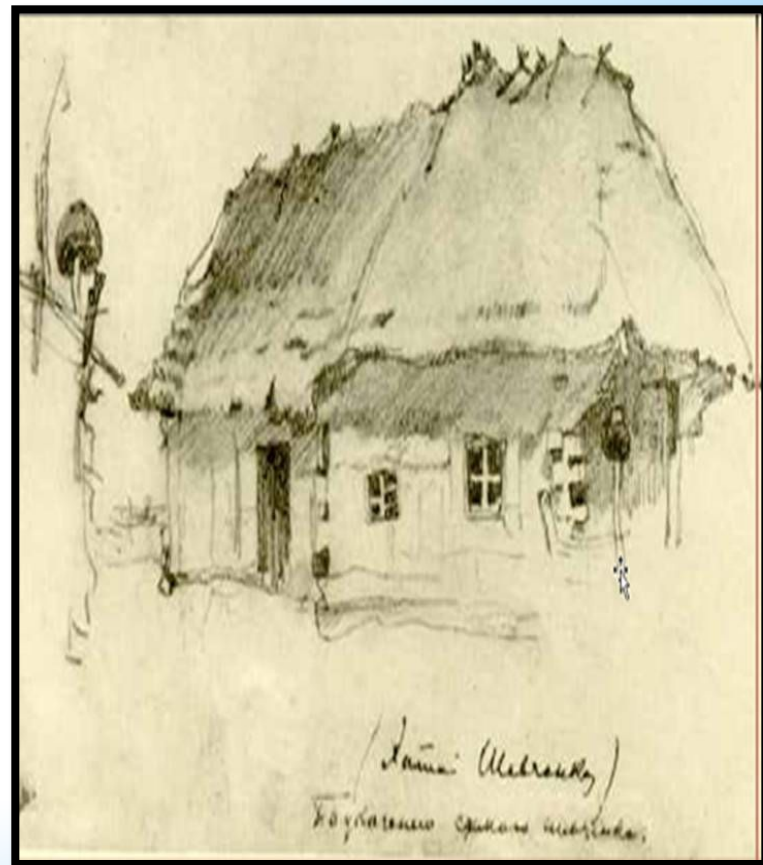
М. І. Костомаров

*Сучасний підхід до вивчення творчості Т.
Г. Шевченка базується на класичних
дидактичних принципах:*

Нові акценти вносяться й у «шкільне шевченкознавство». Як відомо, методика літератури покликана відповісти на три запитання: «**що вивчати?**», «**як вивчати?**» і «**для чого вивчати?**». У нашому випадку «що» - творчість Т. Шевченка у вивченні учнями 7 класу.

Батьківська хата у Кирилівці. Папір, олівець. 1883р.

Принцип доступності

Робота з деформованим текстом

Робота в групах

Мозковий штурм

Інсценізація

Інноваційні педагогічні технології

Метод відкритого мікрофона

Асоціативне гроно

Метод «Прес»

Принцип наступності

«Тополя»

«Садок вишневий коло хати»

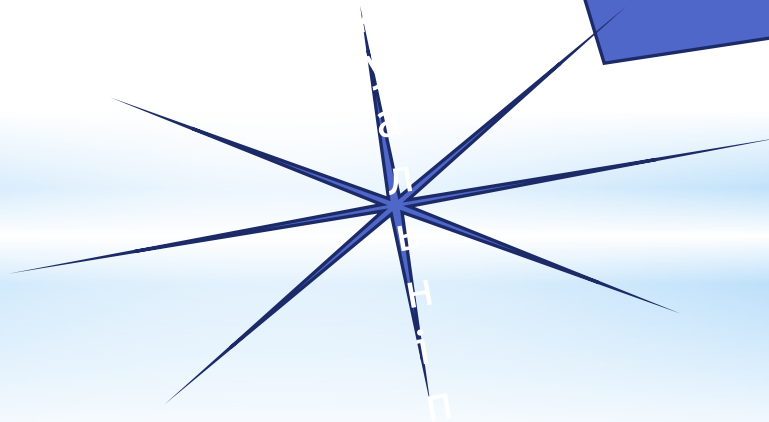
О. Шупляк «Мені тринадцятий минало»

*Вивчення
життєвого шляху
було присвячене
200 - річчю поета*

Групові
проекти

Наукові дослідження

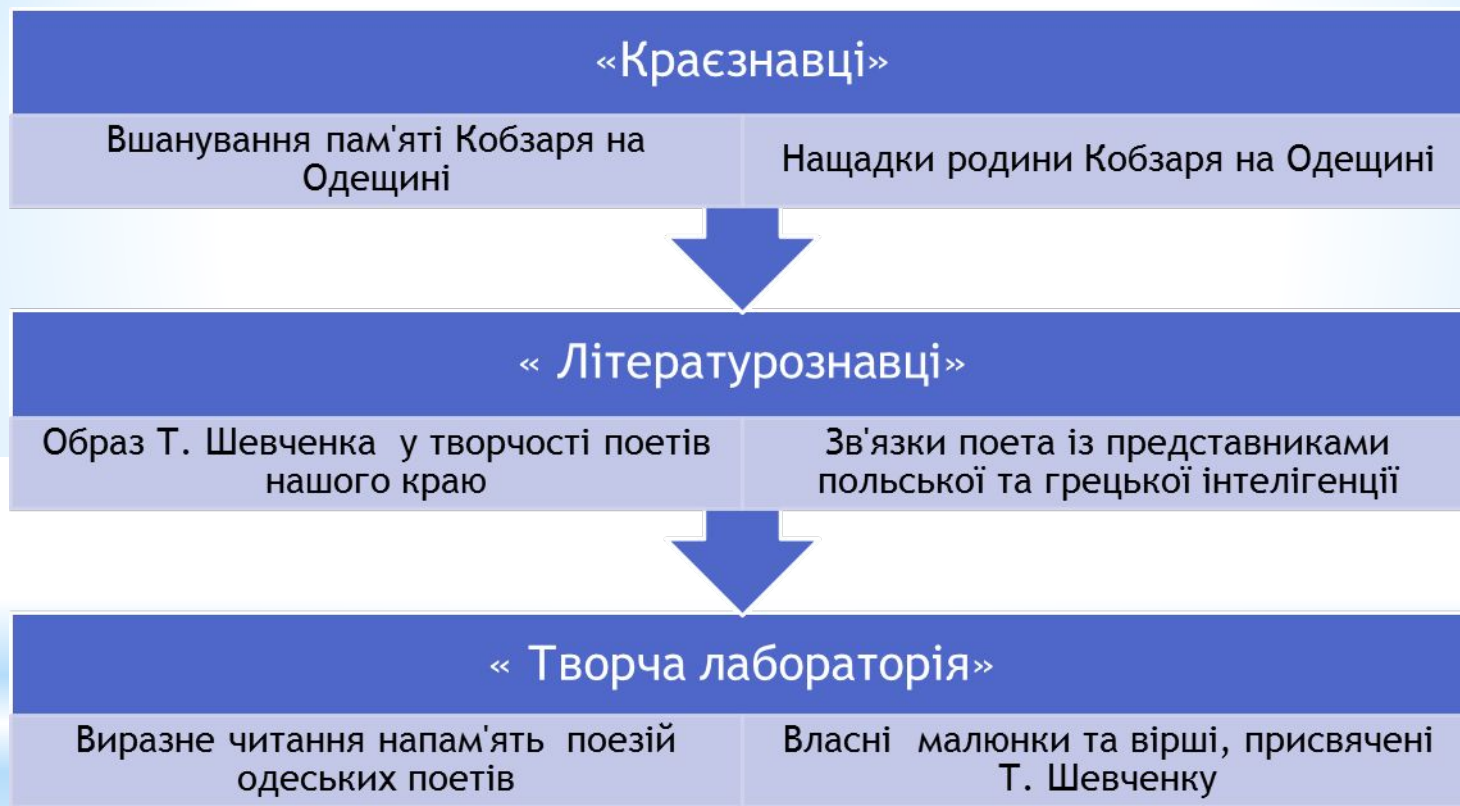

Створюючи навчальні групи учнів з певною дидактичною метою, виходжу із законів групового розвитку людей, закономірностей спілкування і взаємовпливу в малих групах. Аби індивідуальні дії кожного учасника інтегрувалися в єдину діяльність групового суб'єкта навчання, потрібно брати до уваги сукупність таких чинників:

- Психологічну сумісність;
- Навчальні можливості, інтереси, нахили дітей;
- Систематичне застосування інтерактивних технологій;
- Оптимальне поєднання парно-групової та колективної діяльності;
- Зорієнтованість інтерактивних технологій на структуру навчально-виховного процесу

Новаторська тема уроку є актуальною в сучасній освіті, охоплює матеріал, який ще не досліджений в літературознавстві та відсутній у науково - методичній літературі.

Учні заздалегідь розподіляються на кілька груп і отримують випереджальне домашнє завдання

Інтегровані технології:

- Імпровізація, імітація (ділові, рольові ігри
- Кооперативне навчання (робота в парах; карусель; акваріум)
- Опрацювання дискусійних питань (оцінювальна дискусія; « займи позицію»)
- Колективно - групове навчання (незакінчені речення, вирішення проблем, « навчаючись - вчуся»)

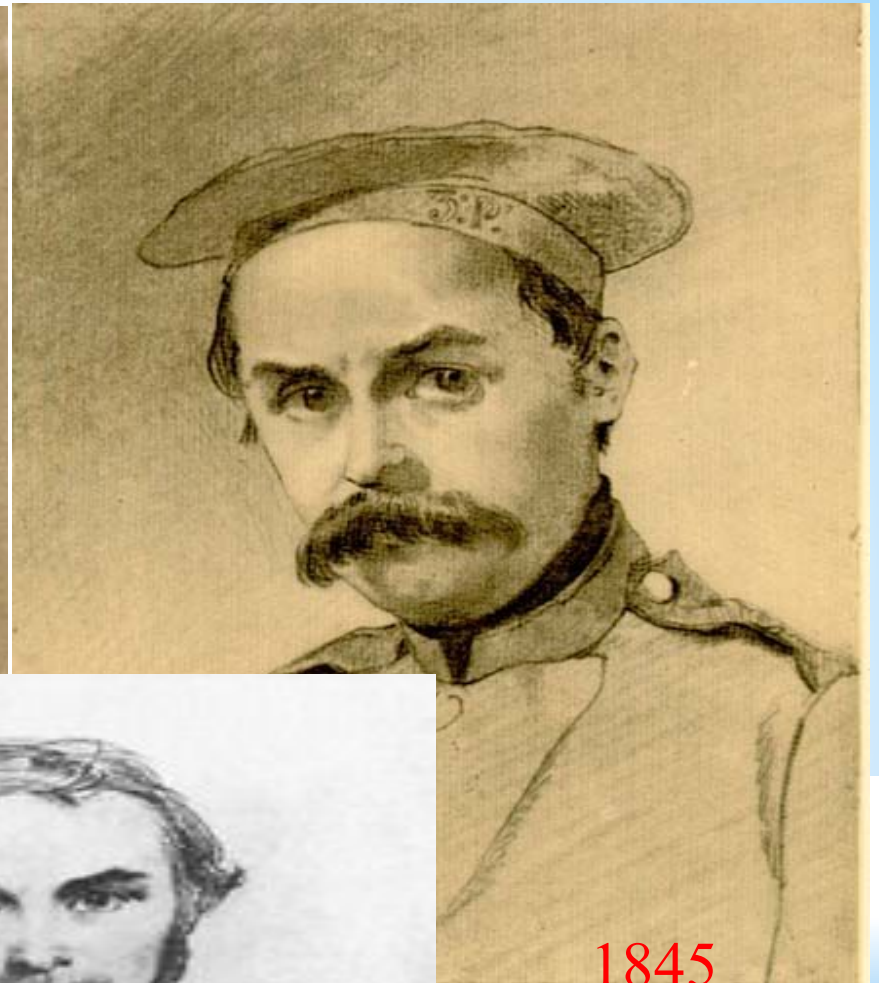
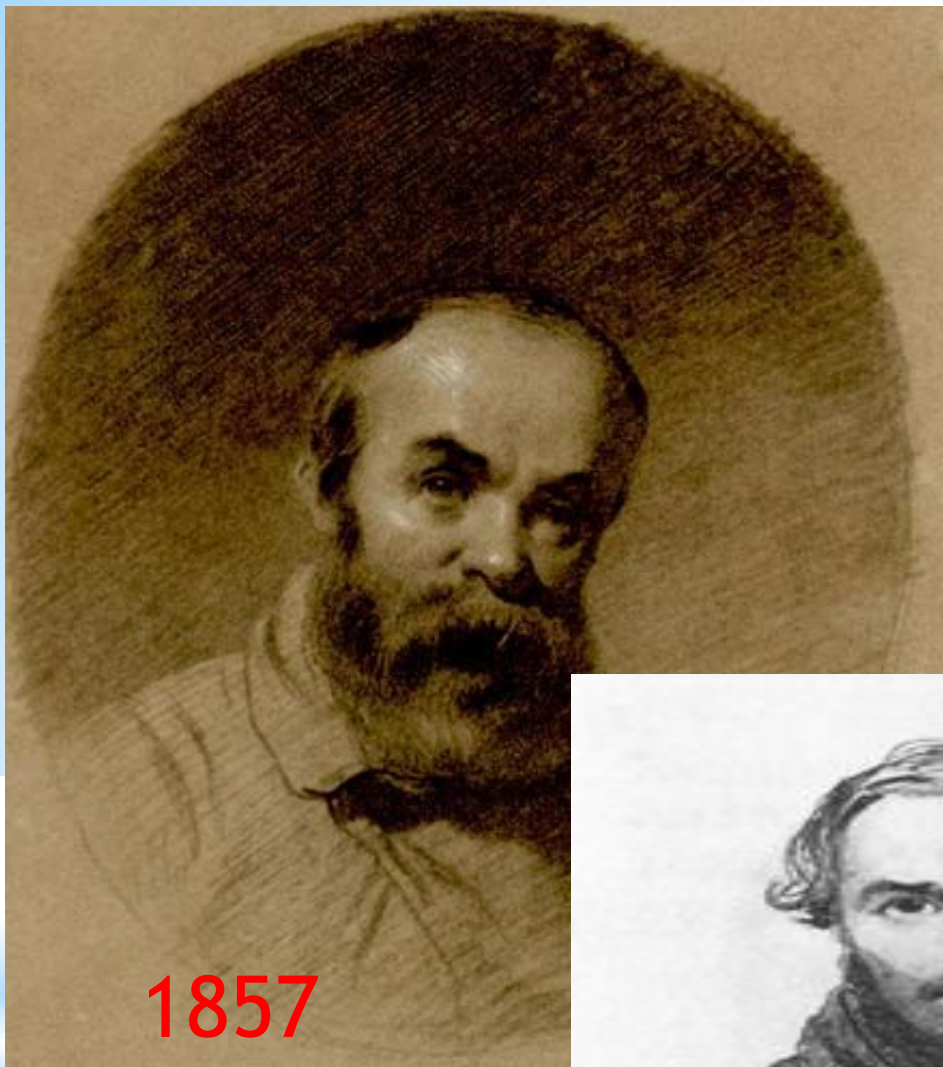

Інтегрований урок

Інтегрований урок - це урок, який проводиться з метою розкриття загальних закономірностей, законів, ідей, теорій, відображених у сучасній методиці викладання літератури.

Семикласники повинні усвідомити, що рання творчість Т. Шевченка - це романтизм, для якого характерним жанром є балада. Вони на уроках зарубіжної літератури вивчали літературні балади: французького письменника Франсуа Війона «Балада прикмет», німецьких - Йоганна Вольфганга Гете «Вільшаний король» і Фрідріха Шиллера «Рукавичка», польського - Адама Міцкевича «Альпухара», російського Олександра Пушкіна «Пісня про віщого Олега»

«Гронування»

9 березня 1814 року, с. Моринці, що на Черкащині

10 березня 1861 року, Канів, Чернеча гора

«Співає край неба палає...», «вітер з гаєм розмовляє...», «Рече та стогне Дніпр широкий...»

Тарас Шевченко

Народився в сім'ї кріпаків, у 24 роки викуплений із кріпацтва

Збірка творів «Кобзар»

Художник

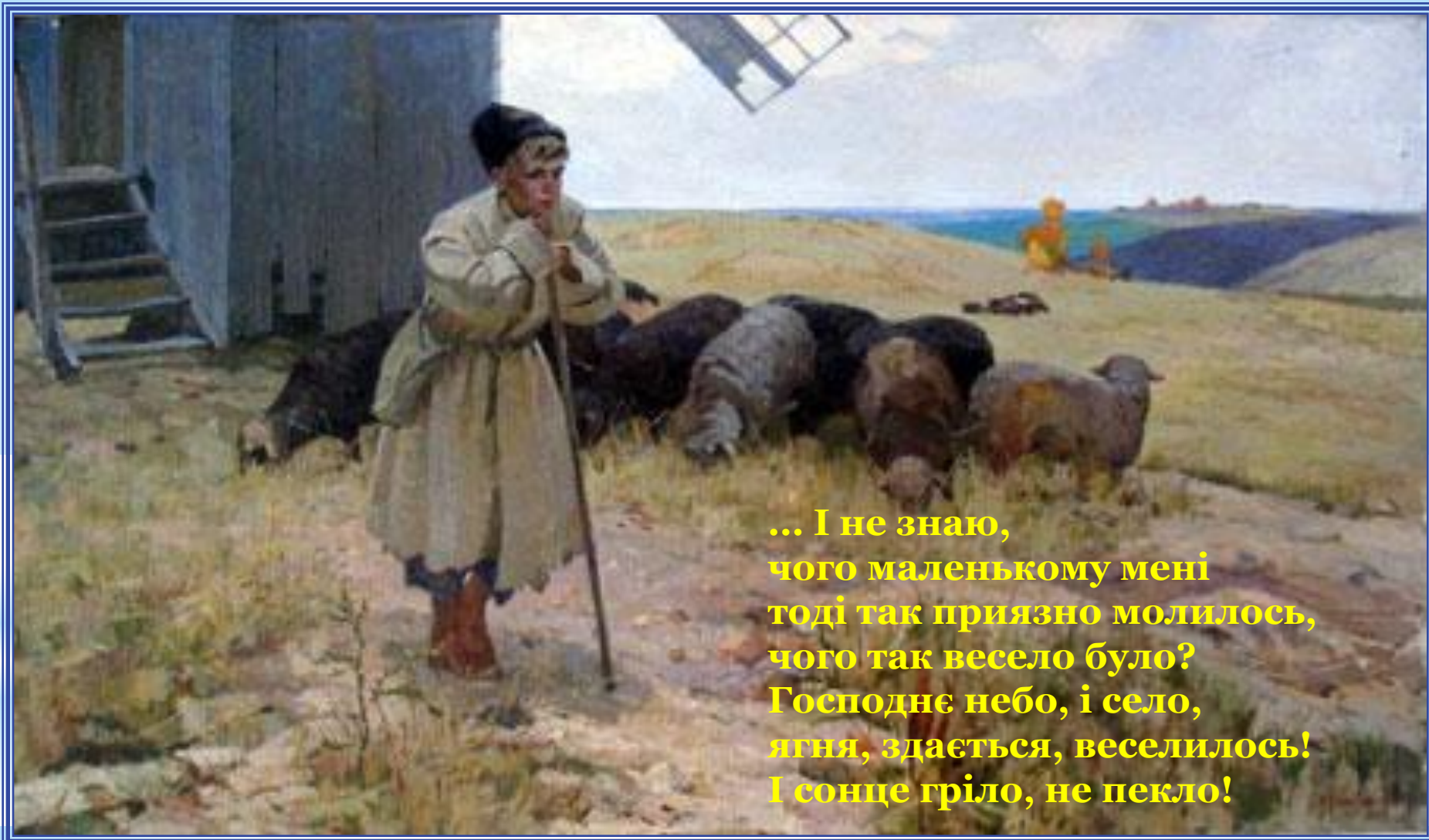
Літературна хвилинка:

Романтизм - художній метод і напрям у літературі і мистецтві першої половини 19 століття, пов'язаний зі змінами у свідомості митців, їхньою переконаністю у тому, що глибинне пізнання здійснюється серцем, а не розумом. Самотність героя – одна з основних ознак романтизму.

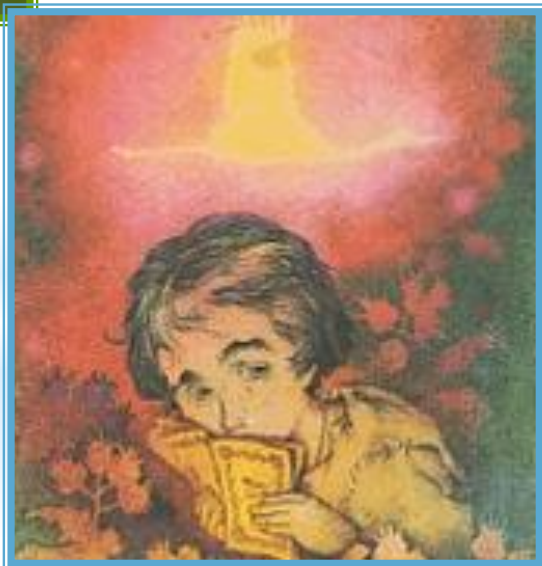
Поет, на відміну від тогочасних європейських романтиків, у своїй баладі уникав містики та жахів. Саме у цьому полягає художнє новаторство Шевченка - романтика, у баладі якого народна фантастика органічно поєднується з відтворенням соціального конфлікту, бо мати свою єдину доньку бажає видати за багатого.

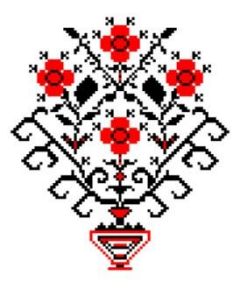
« Мені тринадцятий минало»

... І не знаю,
чого маленькому мені
тоді так приязно молилось,
чого так весело було?
Господнє небо, і село,
ягня, здається, веселилось!
І сонце гріло, не пекло!

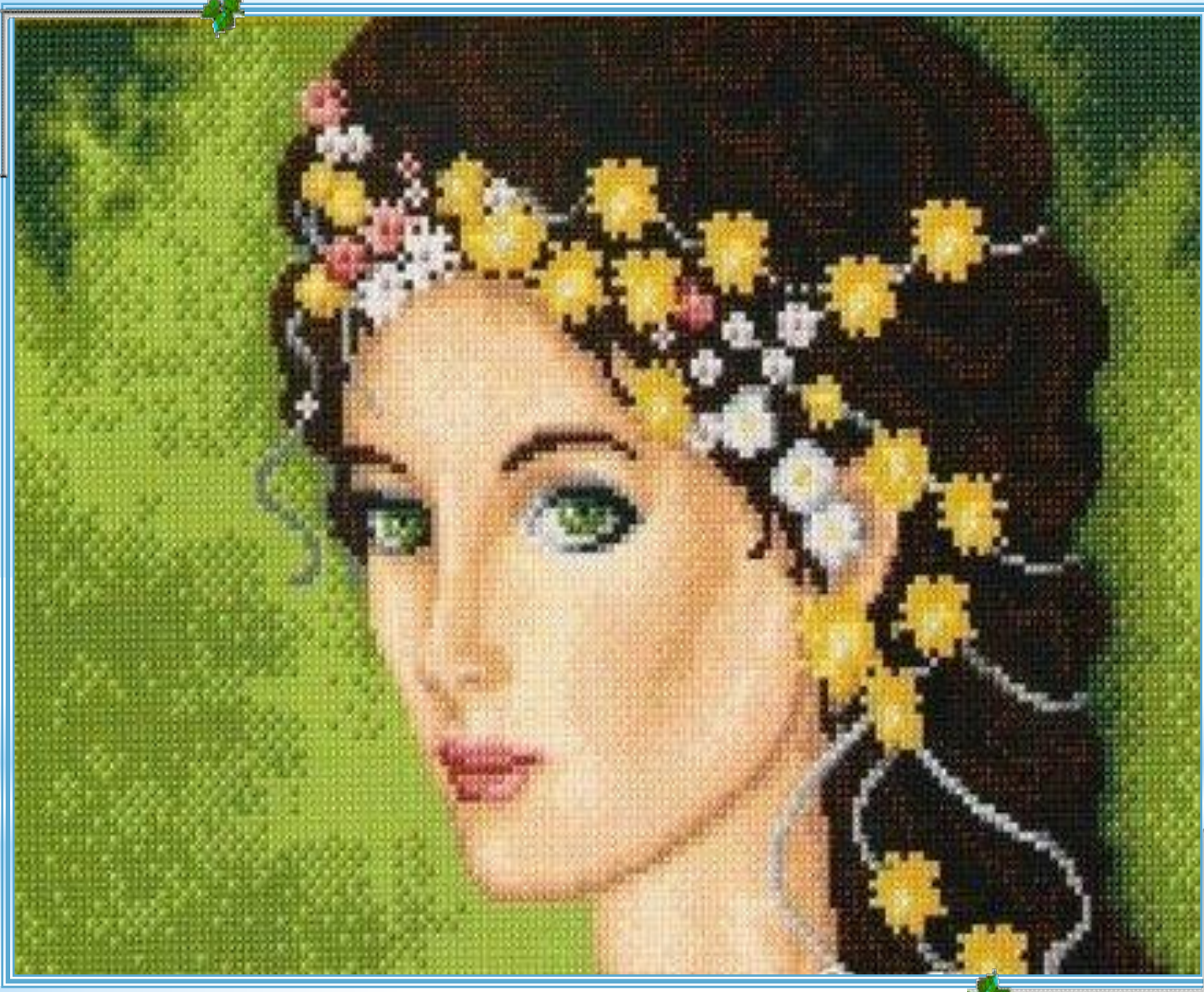

Трагічний контраст - один із основних прийомів вірша

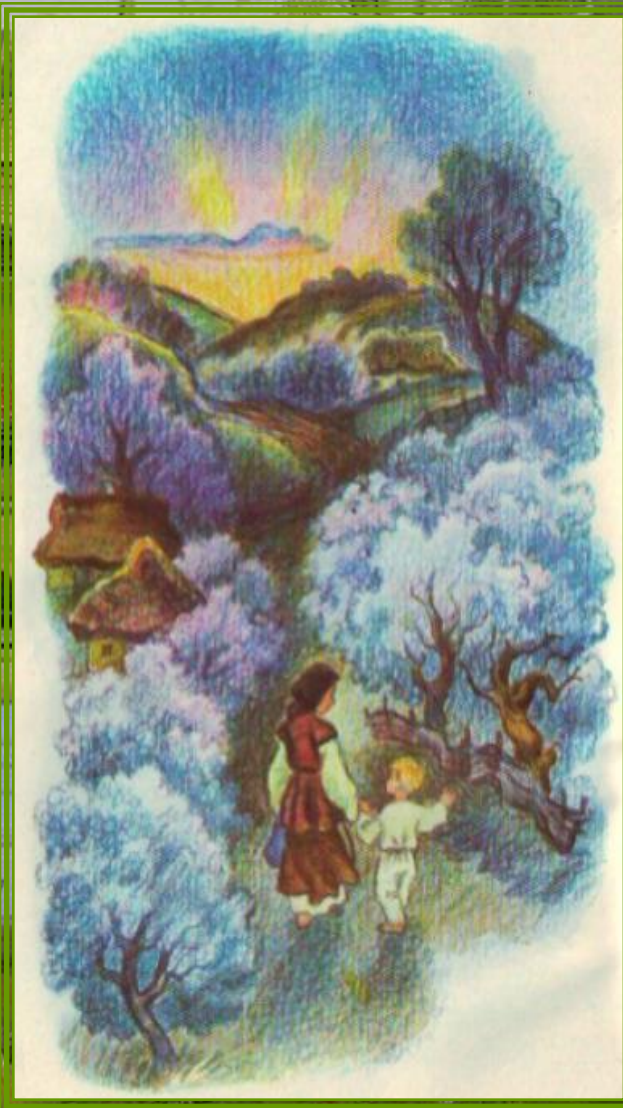
*село почорніло,
Боже небо голубеє
і те помарніло.
Поглянув я на ягнята —
Не мої ягнята!
Обернувся я на хати —
нема в мене хати!
Не дав мені Бог нічого!..
І хлинули сльози,
Тяжкі сльози!..*

*І ми, жартуючи, погнали
чужі ягнята до води.*

*... А дівчина
при самій дорозі
недалеко коло мене
поскіль вибирала
та й почувла, що я плачу.
Прийшла, привітала,
утирала мої сльози
і поцілувала...*

Література – вид творчості, який взаємодіє з різними видами мистецтва, особливо, з живописом.

І. Їжакевич «Тарас-пастух»

«Тополя»

Тема: розповідь про глибокі переживання дівчини, розлученої з коханим, її звернення до ворожки, розмова з тополею і, нарешті, перетворення самої дівчини на тополлю під впливом чудотворного зілля

Ідея: невмирущість справжнього кохання, возвеличення краси, вірності, незнищенності світлих і благородних людських почуттів.

Тут наявні й народна символіка, і міфологічні метаморфози (перетворення дівчини на тополлю), і народні ворожіння.

Сюжет «Тополі» побудований на прийомі метаморфози, тобто перевтілення.

Поет відчуває в собі сили написати про Україну в романтичному дусі, відтворивши в свої спогади про Батьківщину. у своїй баладі «Тополя» спогади про красу рідного краю переплелись з народними віруваннями та звичаями.

Т. Шевченко розробив романтичний мотив смерті від туги за милим. З народною творчістю пов'язаний і мотив звертання дівчини до ворожки.

7
Лето гургу то поховане
мече на мочали
Средъ етону гурго
ка въраши мачи,
Модъ мача ша родо пона
и Дампро и гургу
Будо видно будо рече.
Лето рече гургу.
Лето понаше гургу
у етону море --
Криве вурону... отбуда &
и лача, и вора
вса подишу... и понаше
До самое Бога
Меняше... а понаше
и мачаго... Бога
Гургу мачаше Гургу мача
Киндаса порбине
и вачаго гургу криво
Воро оро пине.
и мача в етону вача
в етону вача рече
да забудете понаше
~~Гургу~~ мачаше ^{до Гургу} мачаше.

*Як умру, то поховайте
Мене на могилі
Серед степу широкого
На Вкраїні милій,
Щоб лани широкополі,
І Дніпро, і кручі
Було видно, було чути,
Як реве ревучий.*

velopohodi.org.ua

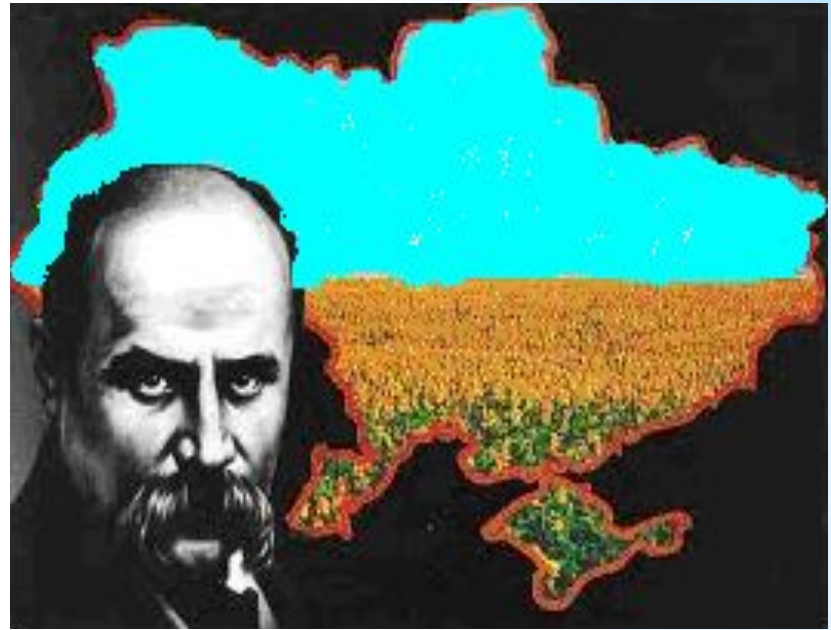

velopohodi.org.ua

Як понесе з України
У синєє море
Кров ворожу...
отойді я
І лани і гори —
Все покину, і долину
До самого Бога
Молитися... а до
того
Я не знаю Бога.

Молитися... а до того
Я не знаю Бога.
Поховайте та вставляйте,
Кайдани порвіть
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте.
І мене в сем'ї великій,
В сем'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом.

Традиції Шевченка
продовжують
сучасні поети.
Зустрічі із
лауреатами
Шевченківської
премії є складовою
частиною
навчального та
виховного процесу.

Творчість Т.Г. Шевченка очима сучасних дітей

Photo by Oleg Terenya

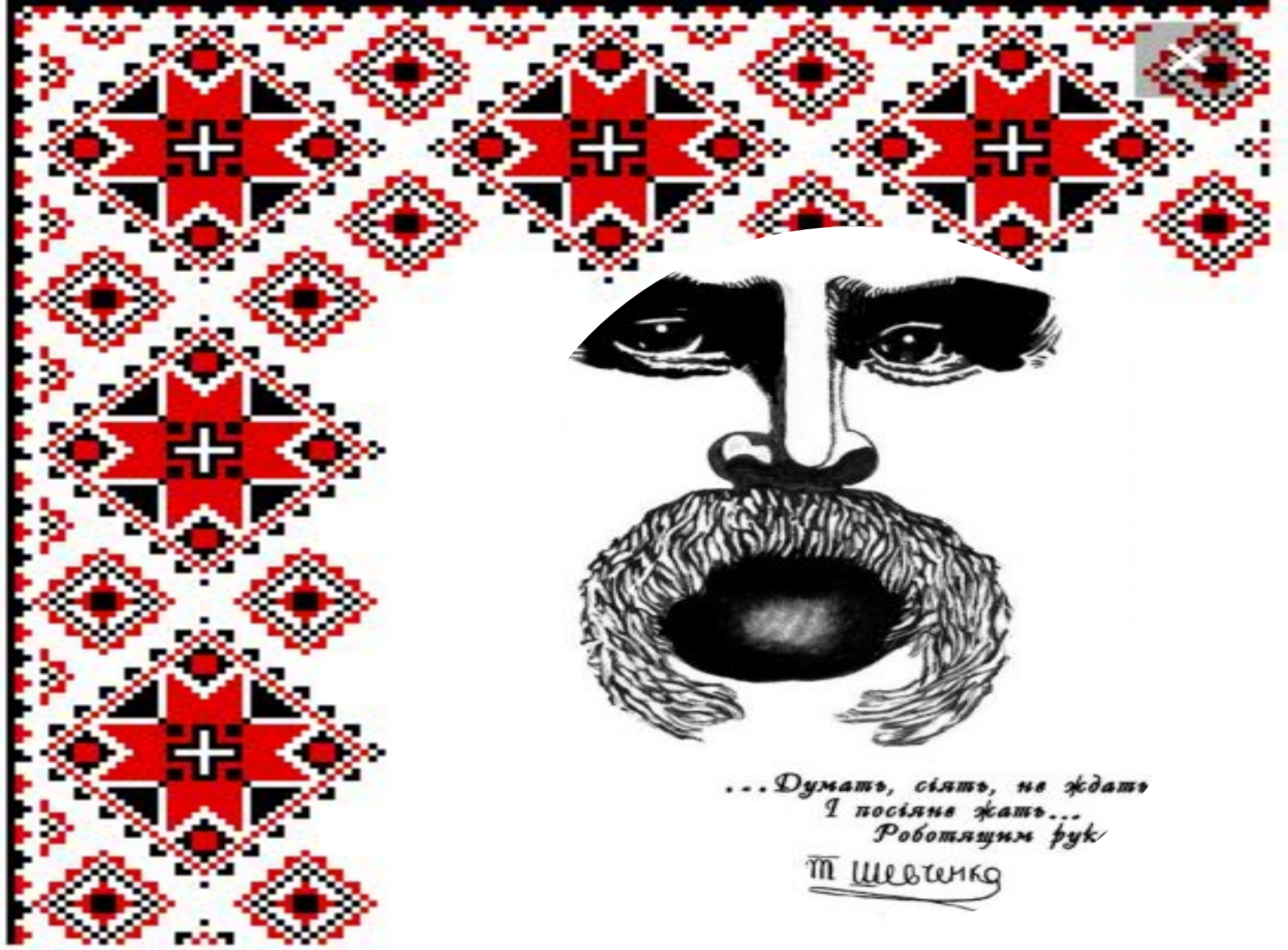
Photo by Oleg Terenya

Photo by Oleg Terenya

Отже, викладаючи українську літературу, я дотримуюсь слів В. Сухомлинського, які є моїм педагогічним кредо «Школа стає справді осередком культури лише тоді, коли в ній панують чотири культу: культ Батьківщини; культ людини; культ книги; культ рідного слова».

... Думать, сіять, не ждано
І посілля жать...
Роботящим фук

М ШЕВЧЕНКО